

MANUÁL PRO TRANSKRIPCI DAT

Cílem transkriptu je vytvořit komplexnější záznam vyučovací hodiny, jehož pročtení umožní rekonstruovat co nejvěrohodnější obraz pozorovaného. Transkript by měl obsahovat kompletní verbální komunikaci, neverbální komunikaci a veškeré důležité dění ve třídě.

Uvedené údaje se týkají primárně přepisů videí. U přepisů rozhovorů nebude celá škála značek či označení účastníků využita, což vyplývá z povahy dat.

Transkripční značky:

Text	– verbální stopa
(text)	– pravděpodobná verbální stopa
(nnn)	– nerozeznatelná verbální stopa
(.)	– krátká pauza (pod jednu vteřinu)
(1)	– delší pauza (číslovka označuje délku pauzy ve vteřinách)
(())	– popis prosodie nebo neverbální aktivity (šepot, smích, potichu ad.)
[text]	– překrývající se verbální stopa či akce; umístění na řádku ve vztahu k předchozímu řádku značí, kde došlo k překryvu
Nemy-	– nedořečené slovo
<u>Text</u>	– důraz na verbální stopu (na slabiku, slovo či sousloví)
TEXT	– nadprůměrné zvýšení hlasitosti, zvolání, křik
5 – 10 min.	– časová lokace transkriptu (od zvonění vždy po pěti minutách)

Označení účastníků komunikace:

U:	učitel/ka
Kamila:	konkrétní žákyně
D:	žákyně, u níž nelze určit, o koho se jedná
K:	žák, u kterého nelze určit, o koho se jedná
ŽŽ:	skupina žáků
T:	tazatel

Formální náležitosti

- 1) Každý transkript je uveden hlavičkou, která obsahuje základní informace o transkribovaném souboru + základní informace o aktuální situaci ve třídě.
- 2) Na konci každého transkriptu videonahrávky je obsaženo schéma třídy se jmény žáků, kteří sedí na jednotlivých místech + vyznačení toho, která místa zůstala neobsazena.
- 3) Každý transkript je psán fontem Times New Roman, velikostí písma 12, řádkováním 1,5, bez odsazení, se zarovnáním do bloku. Soubor může být uložen buď ve formátu doc, docx, nebo rtf.

Příklad

Respondentka: Učitelka Hana, video 1

Datum: 17. 1. 2014, pátek

Třída: 7. A

Literatura, 3. vyučovací hodina (od 10 hod.)

Ve třídě je přítomno 24 žáků, 12 dívek a 12 kluků. Žáci před zvoněním poměrně tiše sedí v lavicích, většina z nich se dívá do sešitů a opakuje si. Pouze v předních lavicích u dveří si skupina dívek podívá a směje se.

(...)

10 – 15 min.

U: A my budeme (.), nadpis si tam dejte tedy ((ukazuje na tabuli na nadpis)), zase nezapomeneme na datum, DVOJČLENNÉ VĚTY.

((12 – žáci zapisují, jakmile mají, dívají se na U))

U: Co si představujete pod pojmem dvojčlenné věty? (2) Co to budou dvojčlenné, dvojčlenné věty? Máme to v názvu.

ŽŽ: ((šum))

Kamila a Dana: ((přihlásí se))

U: ((ukáže na Danu na znamení vyvolání))

Dana: Mají dva členy.

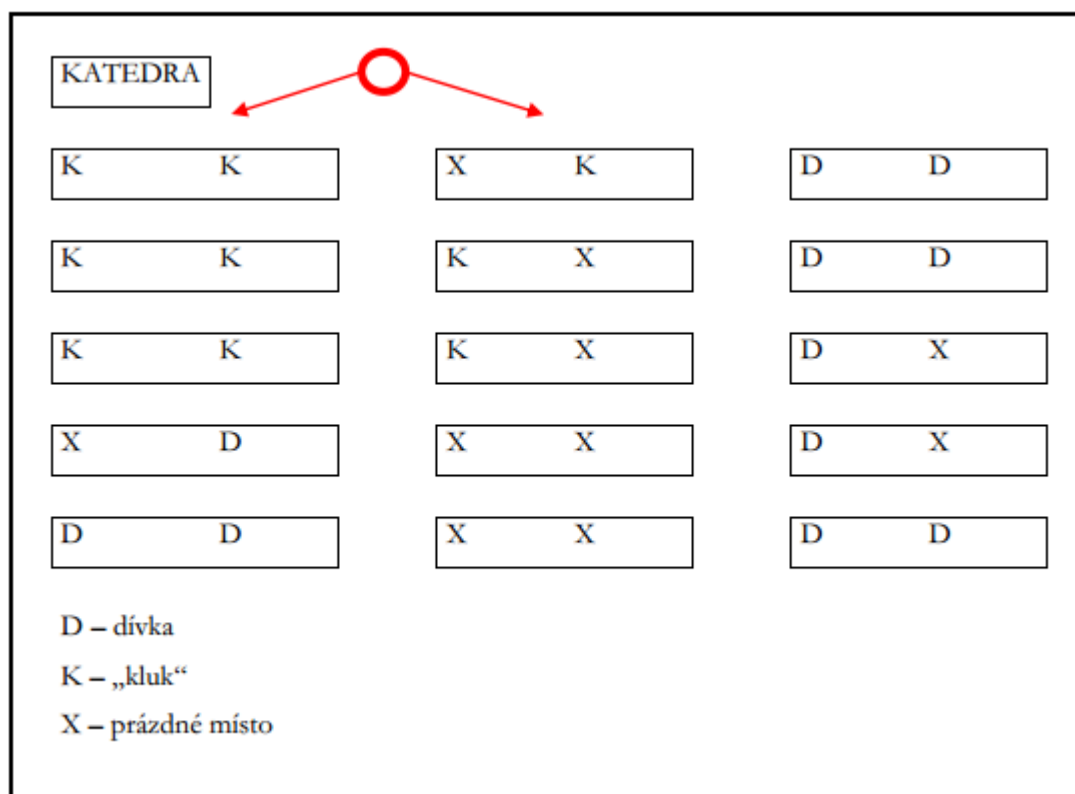
U: ((přikývne)) Ano. Dvojčlenné věty budou mít dva členy. Dvojčlenné věty mají dva základní větné členy. (2) A jaké to budou, ty dva základní větné členy?

[**David:** Podmět a

přísudek.]

U: Ano. Takže (n) my si zapí-, zapíšeme si do sešitů, o jaké členy se jedná.

(...)

Místo D a K budou na místech, kde je to z videonahrávky možné rekonstruovat, doplněna konkrétní jména.

Transkripční značky upraveny podle:

Lefstein, A., & Snell, J. (2014). Better than Best practice. London: Rutledge.